

Møde i den rådgivende styregruppe

Fredag 4. juni 2021

Byrådssalen, Tønder Rådhus kl. 10.00 - 13.00

Der serveres frokost kl. 12.00 - 12.30 - og herefter er der mulighed for at aflægge det nye fødevarerhus "Vores Marsk" et besøg.

Deltagere i den rådgivende styregruppe

Borgmester Henrik Frandsen, Tønder Kommune (formand og mødeleder)

Filantropidirektør Nina Kovsted Helk, Realdania (næstformand)

Direktør Peter Cederfeld, Realdania By og Byg

Kommunalbestyrelsesmedlem Peter Christensen, Tønder Kommune

Arkitekt Niels Friis, A.P. Møller Fonden

Formand Preben Linnet, Tønder Forsyning

Formand Finn Hansen, Højer Lokalråd

Formand Bo Kjelkvist, Tønder Erhvervsråd

Formand Martin Iversen, Rømø-Tønder Turistforening

Formand Janne Liburd, Nationalpark Vadehavet

Direktør Trine Jepsen, Schackenborg Fonden (*afbud*)

Skovrider Bent Rasmussen, Naturstyrelsen Vadehavet

Direktør Flemming Nielsen, Den Danske Naturfond (*afbud*)

Destination Development Manager Julie Hermansen, Tøndermarsk Initiativet

Kommunaldirektør Lars Møldrup (bisidder)

Projekt- og udviklingsdirektør Keld I. Hansen (bisidder)

Programchef Stine Lea Jacobi, Realdania (bisidder) (*afbud*)

Dagsorden

1. Velkomst v. Henrik Frandsen (5 min.)

Velkomst og rammesætning af mødet.

Henrik Frandsen bød velkommen til mødet, og styregruppens medlemmer præsenterede sig for Tønder Kommunes nytiltrådte kommunaldirektør Lars Møldrup.

2. Status på Tøndermarsk Initiativet (20 min.)

Statusrapporten gennemgås med fokus på de seks indsatsområder, og der vil være mulighed for at stille spørgsmål/kommentarer til den vedlagte statusrapport og komme med input til fremdriften i projektet.

Bilag: Statusrapport DRS juni 2021

Keld I. Hansen gennemgik statusrapporten og bemærkede, at der er rigtig god fremdrift over hele linjen. Han fremhævede blandt andet Realdanias forhøjede donation til Højer Byfond på ekstra 6 mio., der giver mulighed for at endnu flere huse kan blive renoveret. Henrik Frandsen bemærkede, at projektet virkelig er i sin udførelsesfase nu.

*Peter Cederfeld glædede sig også over fremdriften i projektet og spurgte til Højer-
gaards aktiviteter, som den rådgivende styregruppe herefter kort drøftede. Finn
Hansen berettede, at de forskellige tiltag i projektet fortsat overordnet set modta-
ges positivt af de lokale i området.*

3. Erhverv & Turisme, Kommunikation – fremadrettet indsats og aktiviteter (30 min.)

Med udgangspunkt i en opdateret handlingsplan for projektpøret Erhverv & Tu-
risme vil destinationsudvikler Julie Bjerre Hermansen og kommunikationskonsulent
Ulrik Pedersen på mødet give en orientering om forskellige fremadrettede indsatser
og aktiviteter med henblik på at styrke og forankre sub-destinationen Tøndermar-
sken – også efter projektperiodens udløb i 2022. Ud over en gennemgang af fokus-
punkterne i handlingsplanen lægges der særlig vægt på arbejdet med Fødevareru-
set Vores Marsk, den fremtidige forankring af sub-destinationen Tøndermarsken og
det udviklede content til kommunikation og markedsføring - samt en drøftelse af
det fremtidige arbejde med turismeudvikling med fokus på debat omkring uddan-
nelse og forankring.

*Julie Hermansen og Ulrik Pedersen præsenterede de fremadrettede indsatser ift.
Erhverv & Turisme samt kommunikation, og kom i denne forbindelse bl.a. ind på
arbejdet med at styrke lokale fødevarer og projektkommunikationens udvikling si-
den projektopstarten. Derefter blev uddannelser relateret til turisme drøftet i grup-
pen, herunder særligt hvilke, der potentielt kan tiltrækkes til området.*

4. Klimatilpasning Tønder Midtby – indsats omkring strategisk byudvikling i Tønder Midtby (35 min.)

Der arbejdes på en indsats ift. strategisk byudvikling, der tager udgangspunkt i en
række udvalgte "udviklingsområder" i Tønder Midtby, hvor planen er at invitere te-
ams ind, som skal arbejde med konkrete bud på de konkrete udvalgte projekter.
Arbejdet sker i dialog med Realdania samt rådgivere. Der arbejdes ud fra dette
med at skabe politisk opbakning og ejerskab til en prioritering af principper for den
strategiske byudvikling i Tønder. Fagchef Lars-Erik Skydsbjerg vil give en status på
indsatsen.

*Lars-Erik Skydsbjerg fortalte om processen for arbejdet med strategisk byudvik-
ling, som også netop er blevet drøftet sammen med kommunalbestyrelsen. Henrik
Frandsen bemærkede, at kommunalbestyrelsen er klar til at gå i arbejdstøjet.*

5. Klimatilpasning Vidå – EU-Life projektet i Margrethe Kog Nord: Status og fremdrift (10 min.)

Klimatilpasningsprojektet med udgangspunkt i Margrethe Kog Nord, der fik tilsagn
fra EU's LIFE Nature program i efteråret er nu startet op. Projektet skal udvikle
Margrethe Kog Nord som et natur- og reservoirområde. Ved ekstensivering af land-
brugsjord i Margrethe Kog Nord skabes et naturområde af international betydning
for eng- og vadefugle, som samtidig bliver indrettet til et reservoirområde, der kan
benyttes til at afhjælpe høj vandstand i Vidåen i stormflodssituationer, hvor ind-
landsvand ikke kan strømme ud i vadehavet pga. lukkede sluseporte.
Partnere i projektet er Den Danske Naturfond, 15. juni Fonden, Nationalpark Vade-
havet, Naturstyrelsen og Stiftung Naturschutz. Fagchef Christa Jørgensen vil på
mødet give en status på fremdriften i projektet.

Christa Jørgensen gav en status på fremdriften i EU-Life projektet i Margrethe Kog Nord og fortalte bl.a., at der snart indledes den første dialog med lodsejerne i området mhp. at lave jordfordeling.

6. Orientering fra partnerne (10 min.)

Medlemmerne orienterer om aktuelle aktiviteter med betydning for Initiativet. Medlemmer kan melde emner til orientering til formanden.

Bent Rasmussen fortalte om et lavbundsprojekt, som Naturstyrelsen har sat i gang i Sejersbæk Kog. Projektet kan tilføjes en klimavinkel og Naturstyrelsen og Tønder Kommune er i dialog om mulighederne. Projektet er etableret på baggrund af forundersøgelser foretaget i regi af Tøndermarsk Initiativet.

Janne Liburd fortalte om et projekt, der er inspireret af det tidligere Innoliving projekt, som Tønder Kommune var involveret i, derudover berettede hun om et pilotprojekt, som nationalparken har sammen med Friluftsrådet, hvor der arbejdes med naturparker og code of conduct. Dernæst præsenterede hun SDU's planer om at oprette et tværvideenskabeligt forskningscenter, og at mere info om dette er tilgængeligt på: <https://www.sdu.dk/da/klimacenter>

Peter Cederfeld fortalte, at Realdania har købt Nørre Sødam og i øjeblikket er i gang med at forberede en omfattende restaurering af bygningerne.

7. Tøndermarsk Initiativet mødestruktur (5 min.)

Forslag til mødestruktur for den resterende del af projektperioden.

Bilag: Forslag til mødestruktur i Tøndermarsk Initiativet

Det blev aftalt, at der i projektets sidste år frem mod afslutningen i sommeren 2022 planlægges færre møder i den rådgivende styregruppe, således at der planlægges to møder i hhv. februar 2022 og juni 2022.

8. Evt. (5 min.)

Ingen punkter.

9. Frokost (30 min.)

10. Vores Marsk – nyt fødevarehus

Fødevarehuset *Vores Marsk* åbnes i dag den 4. juni 2021, og der er derfor indlagt mulighed for, at medlemmerne af den rådgivende styregruppe kan aflægge et besøg i Allégade 15 i Tønder, hvor det nye fødevarehus kl. 12 i dag har slået dørene op.

Julie Bjerre Hermansen fortalte om arbejdet med fødevarehuset, der blev åbnet den 4. juni 2021.

